

Standard Eurobarometri 76

KANSALAISMIELIPIIDE EUROOPAN UNIONISSA Syksy 2011

KANSALLINEN RAPORTTI

SUOMI

Tämä selvitys on Euroopan komission lehdistö- ja viestintäpääosaston tilaama ja koordinoima

Raportti on Euroopan komission Suomen-edustustolle tehty selvitys.

Raportti ei edusta Euroopan komission mielipidettä.
Raportissa mahdollisesti ilmenevät mielipiteet ovat yksinomaan raportin kirjoittajan tulkintoja.

Standard Eurobarometri 76 / Syksy 2011 – TNS Opinion & Social

1	Johdanto	3
2	Erilaisten pitkän aikavälin tavoitteiden tärkeys ja realistisuus 2020 mennessä talouskasvun aikaansaamiseksi	3
2.1	Tavoitteiden tärkeys	3
2.2	Tavoitteiden realistisuus	5
3	Tiedon saanti Euroopan unionia koskevissa asioissa	5
3.1	Miten hyvin kansalaiset ovat perillä Euroopan asioista?	5
3.2	Mistä mediasta tieto on peräisin?	7
3.3	Mistä hakea tietoa EU:sta?	7
3.4	Mihin sävyyn tiedotusvälineet käsittelevät EU:ta koskevia asioita?	10

1 Johdanto

Tässä raportissa esitetään keskeiset tulokset tutkimuksesta, jolla on selvitetty kansalaisten näkemyksiä Euroopan unionin Eurooppa 2020 –strategiaan liittyvistä tavoitteista vuoteen 2020 mennessä. Tutkimuksessa on lisäksi selvitetty kansalaisten arvioita omasta tiedon tasostaan ja tiedon tarpeesta EU:ta koskevista asioista.

Eurobarometri-kysely toteutettiin kaikissa EU-maissa, viidessä jäsenehdokasmaassa ja Pohjois-Kyproksella viime vuoden marraskuun 15. ja 20. päivien välisenä aikana. Kyselyyn osallistui kaiken kaikkiaan 31 659 yli 15-vuotiaasta vastaajaa, joista 26 594 oli EU:n jäsenmaiden kansalaisia. Suomen kansallinen raportti perustuu mielipidetiedusteluun, jossa haastateltiin 1 002 suomalaista, jotka muodostavat edustavan otoksen suomalaisista. Mielipidetiedustelu tehtiin Euroopan komission pyynnöstä. Euroopan unionin tasolla mielipidetiedustelun tekoa koordinoi TNS Opinion & Social. Suomessa haastattelut suoritti TNS Gallup Oy. Haastattelut tehtiin henkilökohtaisesti ja kussakin maassa maan omilla kielillä.

Raportti on yhteenveto tutkimuksen päätuloksista. Yhteenvedon tehtävänä on jäsentää aineistoa sekä johdattaa lukijaa omien havaintojen ja tulkintojen tekoon.

2 Erilaisten pitkän aikavälin tavoitteiden tärkeys ja realistisuus 2020 mennessä talouskasvun aikaansaamiseksi

2.1 Tavoitteiden tärkeys

Suomalaisten toiveet kohdentuvat syrjäytymisen ehkäisyyn ja teollisuuden kilpailukyvyn vahvistamiseen

Tutkimuksessa vastaajille lueteltiin seitsemän pitkän aikavälin strategista tavoitetta (ks. kuvio Qb1v) ja kysyttiin, kuinka tärkeitä niiden toteuttaminen on Euroopan unionille talous- ja rahoituskriisistä selviämisessä ja seuraavaan vuosikymmeneen valmistautumisessa kestävä, älykkään ja osallistavan talouskasvun aikaansaamiseksi. Jokaista tavoitetta arvioitiin kymmenenportaisella asteikolla.

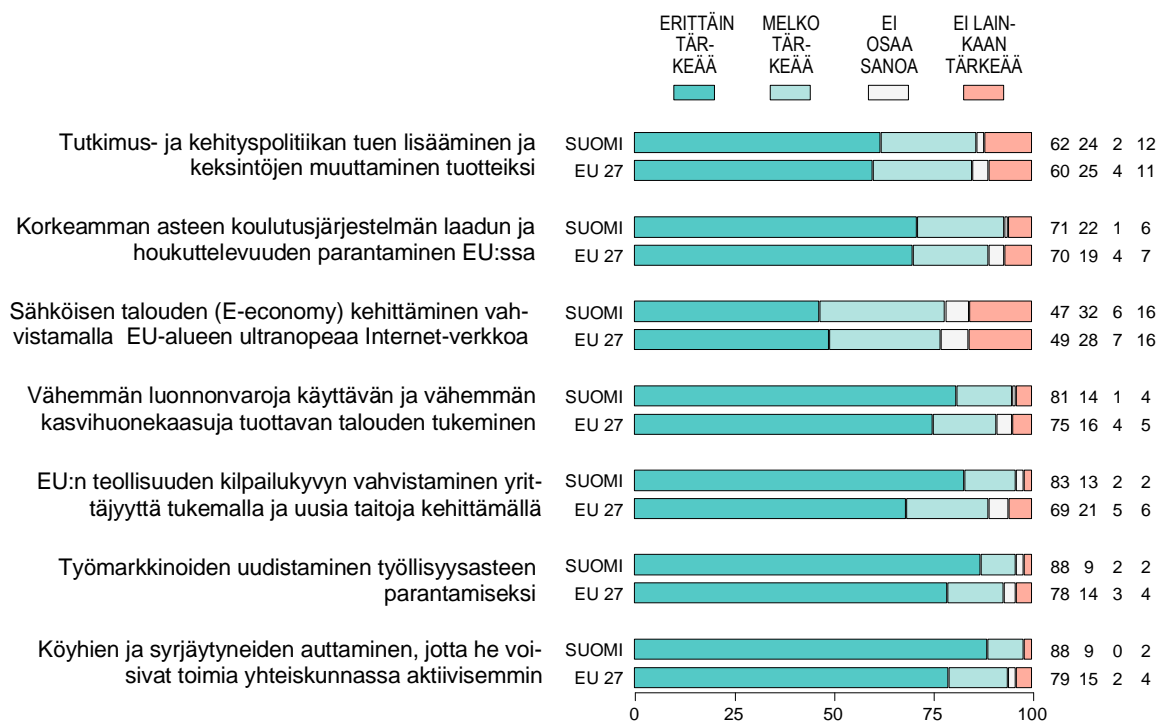
Tuloksia on seuraavassa tarkasteltu siten, että asteikon arvot 7-10 on tulkittu tärkeiksi asioiksi, arvosanat 5-6 edustavat jokseenkin tärkeitä asioita ja arvot 1-4 vähemmän keskeisiä. Tulosten tulkinnassa tulee ottaa huomioon se, että testatut tavoitteet ovat luonteeltaan siinä mielessä neutraaleja, että niitä on oletusarvoisesti vaikea vastustaa tai suhtautua varauksellisesti. Tämän takia tulokset kielivät lähinnä siitä, mitkä päämääristä ovat kaikista tärkeimpiä.

Kysytyistä tavoitteista tärkeimmiksi Suomessa koetaan köyhien ja syrjäytyneiden auttaminen, jotta he voisivat toimia yhteiskunnassa aktiivisemmin, työmarkkinoiden uudistaminen työllisyysasteen parantamiseksi sekä vähemmän luonnonvaroja käyttävän ja kasvihuonekaasuja synnyttävän talouden tukeminen. Tärkeistä tavoitteista muita vähemmän tärkeäksi koetaan sähköisen talouden kehittäminen vahvistamalla EU-alueen ultranopeaa internet-verkkoa.

Suomalaiset pitävät tärkeämpinä tavoitteina kuin EU-kansalaiset keskimäärin köyhien ja syrjäytyneiden auttamista ja EU:n teollisuuden kilpailukyvyn vahvistamista yrittäjyyttä tukemalla.

Kuvio QB1v.

KUINKA TÄRKEITÄ SEURAAVAT TOIMET OVAT EUROOPAN UNIONILLE TÄMÄNHETKISESTÄ TALOUS- JA RAHOITUSKRIISISTÄ SELVIÄMISESSÄ JA SEURAAVAAN VUOSIKYMMENEEN VALMISTAUTUMISESSA (%).

Eurobarometri 76.3 Suomi

2.2 Tavoitteiden realistisuus

Suomalaiset nostaisivat koulutusta koskevien tavoitteiden rimaa EU:ssa

Tutkimuksessa vastaajat ottivat kantaa joukkoon konkreettisia vuoteen 2020 tähtääviä tavoitteita koko EU:ssa. Tehtävänä oli sanoa jokaisen tavoitteen kohdalla, onko se liian kunnianhimoinen, suurin piirtein sopiva vai liian vaatimaton.

Pääsääntöisesti suomalaiset arvioivat tavoitteet suurin piirtein sopiviksi ja pitivät niiden saavuttamista mahdollisena. Tällaisia realistisina pidettyjä tavoitteita ovat etenkin seuraavat:

- Tutkimukseen ja kehitykseen investoitujen varojen pitää yltää kolmeen prosenttiin EU:ssa vuositasolla tuotetusta vauraudesta (BKT:stä).
- Energiatehokkuutta on lisättävä EU:ssa 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä.
- Kolmella neljäsosalla 20–64-vuotiaista miehistä ja naisista tulee olla työpaikka.
- Uusiutuvan energian osuutta tulisi lisätä EU:ssa 20 prosentilla vuoteen 2020 mennessä.

Tuloksia tulkittaessa on hyvä pitää mielessä se, että vastauksiin sisältyy myös toiveajattelua. Liian kunnianhimoisena ei pidetä yhtään tavoitetta tai ainakaan kovin moni ei sano asian olevan niin.

On joitakin tavoitteita, jotka näkyvä vähemmistö, noin kolmannes suomalaisista, arvioi koko EU:n tasolla liian vaatimattomiksi ja olisi siten valmiita nostamaan rimaa. Näitä ovat seuraavat tavoitteet:

- Vähintään 40 %:lla nuorista EU:ssa tulee olla tutkinto tai päästötodistus.
- Koulunkäynnin keskeyttävien osuuden tulee EU:ssa pudota 10 %:iin oppilaista.

Suomalaisten käsitykset poikkeavat EU:n keskiarvosta lähinnä siten, että keskimäärää useampi asettaisi korkeampia tavoitteita koulujärjestelmälle.

Aiemmin esitettyihin tavoitteisiin liittyen vastaajilta kysyttiin tutkimuksessa, yrittääkö EU selviytyä talouskriisistä ja kohdata maailman uudet haasteet oikealla vai väärällä tavalla. Tuloksia tulkittaessa tulee pitää mielessä, että mielipiteet ilmaisevat tyytyväisyyttä lähinnä päämääriin ja tavoitteisiin pitkällä tähtäimellä, ei konkreettisiin keinoihin selviytyä akuutista talouskriisistä.

Suomalaisista yli puolet arvioi, että EU yrittää selviytyä pitkä aikavälin haasteista lähinnä oikealla tavalla tai ainakin päämäärät ja tavoitteet ovat oikeansuuntaisia. Neljännes kansalaisista katsoo syystä tai toisesta, että tavoitteet ovat vääränsuuntaisia. Suomalaiset ovat pitkän aikavälin tavoitteisiin tyytyväisempiä kuin EU-kansalaiset keskimäärin.

3 Tiedon saanti Euroopan unionia koskevissa asioissa

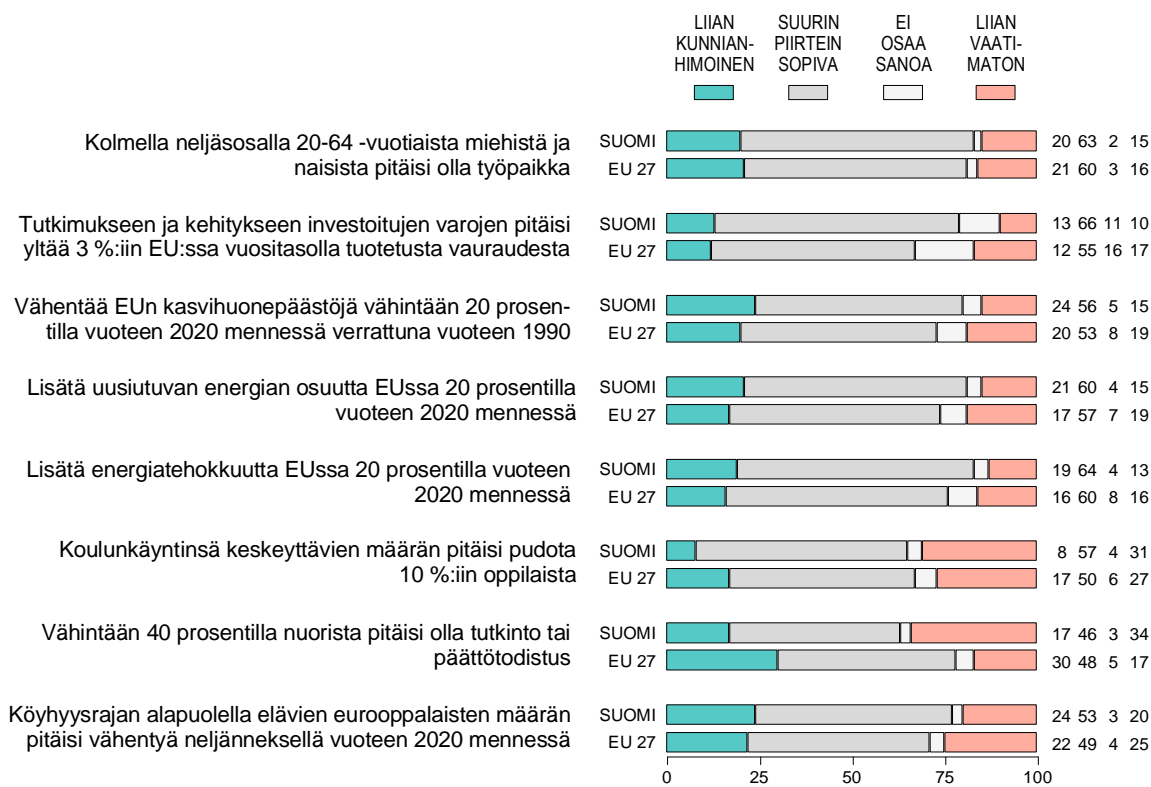
3.1 Miten hyvin kansalaiset ovat perillä Euroopan unionin asioista?

Aiempaa useampi uskoo olevansa hyvin perillä Euroopan unionin asioista

Tutkimuksessa selvitettiin kansalaisten arvioita siitä, missä määrin vastaajat itse ja oman maan kansalaiset ovat perillä Euroopan unionin asioista.

Kuvio QB2v.

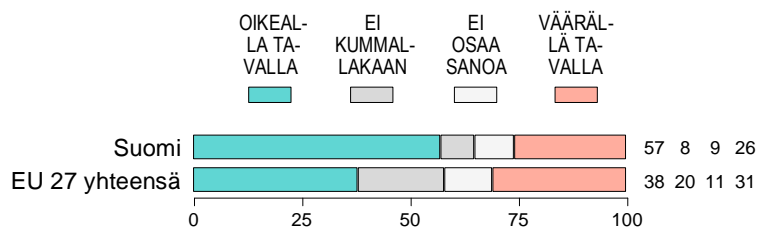
OVATKO EUROOPAN UNIONISSA VUOTEEN 2020 MENNESSÄ SAAVUTETTAVIKSI ASETETUT TAVOITTEET LIIAN KUNNIANHIMOISIA, SUURIN PIIRTEIN SOPIVIA VAI LIIAN VAATIMATTOMIA (%).

Eurobarometri 76.3 Suomi

Kuvio QB10v.

YRITTÄÄKÖ EU SELVIYTYÄ TALOUSKRIISISTÄ JA KOHDATA MAAILMAN UUDET HAASTEET OIKEALLA VAI VÄÄRÄLLÄ TAVALLA (%).

Eurobarometri 76.3 Suomi

Suomalaisista kaksi viidestä arvioi, että kansalaiset omassa maassa ovat vähintäänkin melko hyvin perillä Euroopan unionin asioista. Enemmistö kuitenkin epäilee oman maan kansalaisten tiedon tasoa. Oma tiedon taso arvioidaan paremmaksi kuin kansalaisten keskimäärin. Liki joka toinen sanoo, että on perillä Euroopan unionin asioista erittäin tai melko hyvin.

Suomalaisten näkemykset omasta ja suomalaisten tiedon tasosta poikkeaa EU-maiden kansalaisten arvioista keskimäärin. Suomalaiset tuntevat oman ja suomalaisten tietämyksen Euroopan unionin asioista paremmaksi kuin EU-kansalaiset keskimäärin. Suomalaiset arvioivat oman tiedon tasonsa liki EU:n parhaimmaksi.

Suomalaiset arvioivat tietämyksensä paremmaksi kuin vuotta aiemmin tehdyssä vastaavassa tutkimuksessa. Tuolloin suomalaisista kaksi viidestä arvioi oman tiedon tasonsa vähintäänkin melko hyväksi, nyt lähes joka toinen. Vastaavasti aiempaa useampi arvioi suomalaisten tiedon tason hyväksi verrattuna aiempaan vuoden takaiseen tutkimukseen.

3.2 Mistä mediasta tieto on peräisin?

Suomessa sanomalehdet keskeisempi tietolähde kuin useimmissa muissa EU-maissa

Tutkimuksessa vastaajilta kysyttiin, mistä mediasta he saavat ensisijaisesti suurimman osan kansallista ja Euroopan unionin politiikkaa koskevista uutisista.

Noin puolet suomalaisista sanoo, että ensisijaisesti uutiset saadaan televisiosta, olipa sitten kysymys kansallisesta tai Eurooppaa koskevista uutisista. Vajaa neljännes väestöstä pitää ensisijaisena uutislähteenä kansallista politiikkaa koskevista asioista sanomalehtiä ja yksi viidesosa internetiä. Euroopan asioissa vajaa viidennes arvioi sanomalehdet ja internetin keskeisimmäksi lähteeksi.

Suomessa sanomalehdet ovat keskeisemmässä asemassa kuin muissa EU-maissa keskimäärin. Kun Suomessa noin viidennes arvioi lehdet ensisijaiseksi tietolähteeksi Euroopan asioissa, niin EU-maissa keskimäärin vain yksi kymmenestä. Suomessa myös internet korostuu ensisijaisena tietolähteenä useammin kuin muissa EU-maissa keskimäärin. Tulos tavallaan todentaa sen tosiasian, että suomalaiset seuraavat sanomalehtiä enemmän kuin useimmissa muissa maissa kansalaiset tekevät.

3.3 Mistä hakea tietoa EU:sta?

Internet keskiössä Suomen lisäksi Hollannissa, Ruotsissa ja Tanskassa

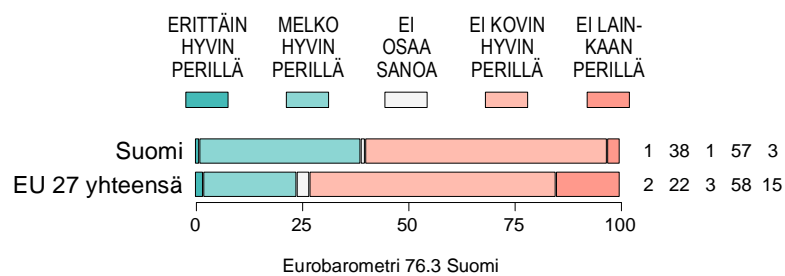
Tutkimuksessa vastaajilta tiedusteltiin myös arviota siitä, mitä lähteitä he käyttävät etsiessään tietoa Euroopan unionista, sen toimintatavoista ja toimielimistä.

Ensisijaisia tietolähteitä tällä tavalla kysyttynä on kolme. Nämä ovat televisio, internet ja päivälehdet. Kaikki muut tavat saada tietoa jäävät selvästi näiden kolmen taakse. Kuitenkin noin neljännes mainitsee myös radion ja keskustelut tuttavien kanssa. Yksi kymmenestä nostaa listalle myös kirjat, esitteet ja tiedotuslehtiset.

Verrattuna EU-maiden keskiarvoon Suomessa korostuu päivälehtien ja internetin merkitys tietolähteenä. Internetin merkitys tietolähteenä on suuri Suomen lisäksi myös Hollannissa, Ruotsissa ja Tanskassa. Samoissa maissa myös päivittäiset sanomalehdet ovat usein tiedon hakemisen keskiössä.

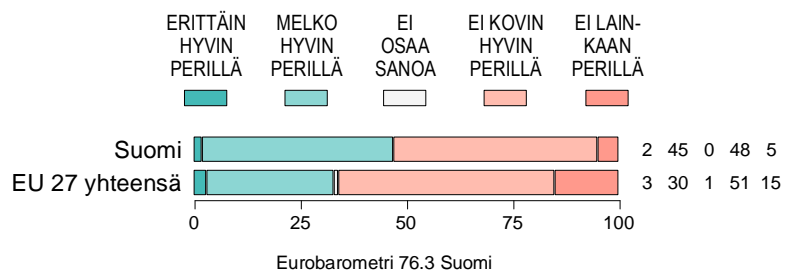
Kuvio QD1v.

KUINKA HYVIN IHMISET [OMASSA MAASSA] OVAT PERILLÄ EUROOPAN ASIOISTA (%).

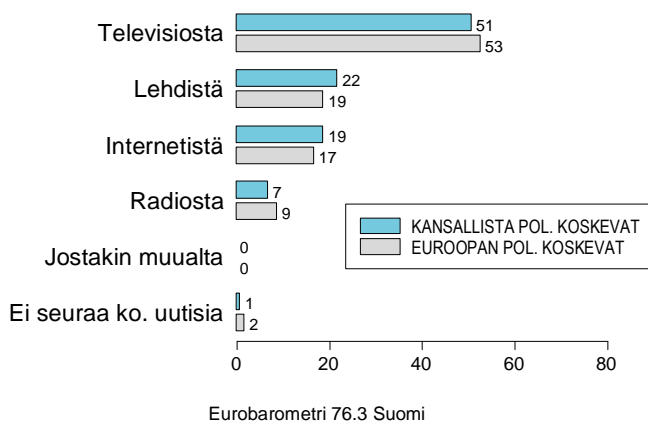
Kuvio QD2v.

KUINKA HYVIN MIELESTÄÄN ITSE ON PERILLÄ EUROOPAN ASIOISTA (%).

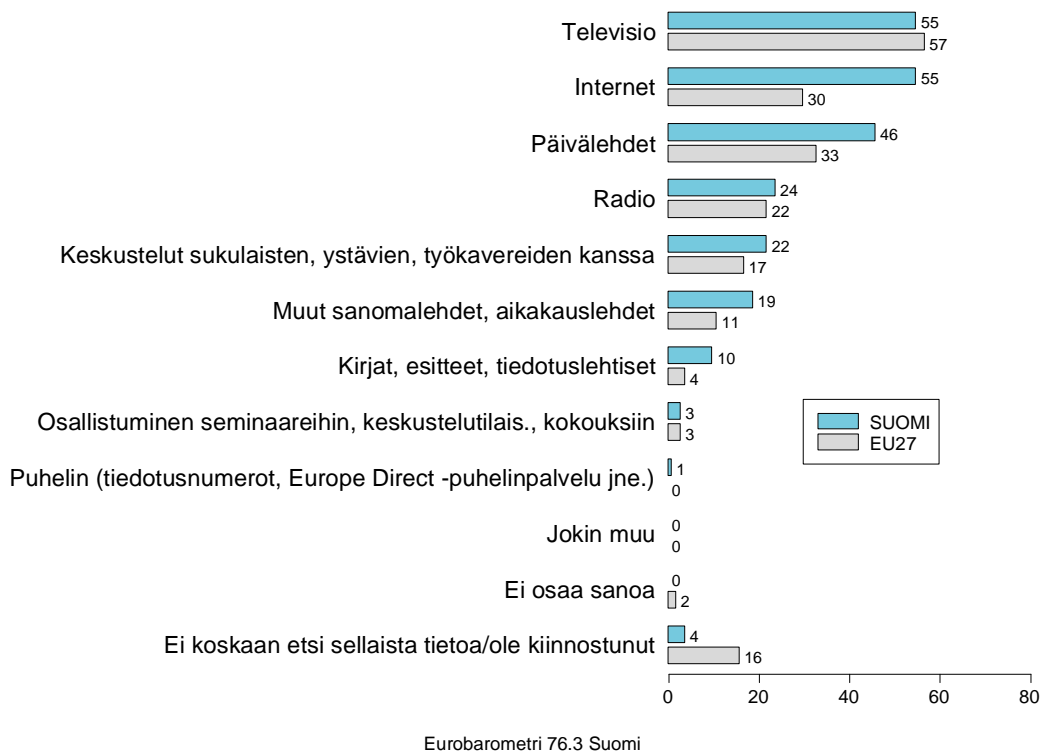
Kuvio QD4a/5a.

MISTÄ ENSISIJAJEESTI SAA KANSALLISTA POLITIIK-
KAA KOSKEVAT UUTISET vs. MISTÄ MEDIASTA SAA
SUURIMMAN OSAN EUROOPAN POLITIIKKAA KOS-
KEVISTA UUTISISTA (%).

Kuvio QD9v.

KUN ETSII TIETOA EUROOPAN UNIONISTA, SEN TOIMINTATAVOISTA JA TOI-
MIELIMISTÄ, MITÄ SEURAAVISTA LÄHTEISTÄ KÄYTTÄÄ (%).

Lähes 700 000 suomalaista arvioi, että sosiaalisesta mediasta on hyötyä myös EU:ta koskeissa asioissa

Tutkimuksessa sivuttiin internetiä tietolähteenä EU-asioissa tarkemmin. Kaikilta vastaajilta kysyttiin, miltä verkkosivuilta olisi hyödyllistä löytää EU:ta koskevaa tietoa.

Suomessa keskiöön nousevat sanoma- ja uutislehtien verkkosivustot sekä eri viranomaisten verkkosivut. Sosiaalinen media ja blogit eivät tällä tavalla koko väestöltä kysyttynä nouse keskeiseen asemaan. Sosiaalinen media koskettaa Suomessa noin kuudesosaa väestöstä; lukumääräisesti lukema kuitenkin on suuri ja tarkoittaisi sitä, että lähes 700 000 ihmistä voisi kokea sosiaalisen median antaman tiedon EU-asioissa hyödylliseksi.

Verrattuna EU-maiden keskiarvoon Suomessa keskimäärää useampi kokee hyödylliseksi sanoma- ja uutislehtien verkkosivustojen sekä eri viranomaisten verkkosivujen lisäksi nimenomaan sosiaalisen median. Sosiaalisen median osalta Suomi on lähes eturintamassa, kun asiaa lähestytään EU:ta koskevan tiedon hyödyllisyyden näkökulmasta.

Suomalaiset luottavat sosiaalisen median tarjoamaan tietoon poliittisista kysymyksistä

Vastaajille esitettiin joukko väittämiä internetin sosiaalisista verkostoista. Enemmistö suomalaisista yhtyy näkemykseen, jonka mukaan internetin sosiaaliset verkostot voivat saada ihmiset kiinnostumaan politiikasta. Enemmistö kansalaisista arvioi myös, että internetin sosiaaliset verkostot ovat nykyaikainen tapa pysyä ajan tasalla poliittisista aiheista. Vastaavasti enemmistö otaksuu, että internetin sosiaaliset verkostot ovat hyvä kanava poliittisten mielipiteiden ilmaisulle. Suomalaiset myös luottavat sosiaalisen median tarjoamaan tietoon poliittisista kysymyksistä.

Suomalaiset näkevät sosiaalisen median hyödyt suuremmiksi poliittisen kiinnostuksen ja osallistumisen herättäjänä kuin EU-maiden kansalaiset keskimäärin. Myös Ruotsissa ollaan taipuvaisia ajattelemaan internetin sosiaalisista verkostoista samalla tavoin kuin Suomessa.

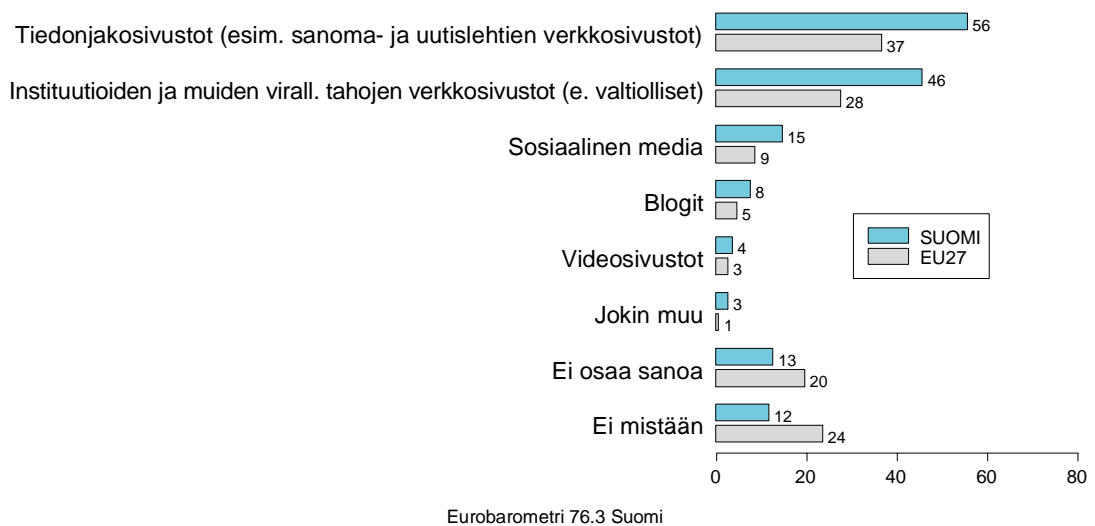
3.4 Mihin sävyyn tiedotusvälineet käsittelevät EU:ta koskevia asioita?**Tiedotusvälineet kohtelevat EU:ta tasapuolisesti**

Lisäksi vastaajilta tiedusteltiin, mihin sävyyn maamme tiedotusvälineet viestivät Euroopan unionista. Enemmistö sanoo, että televisio, radio, lehdistö käsittelevät EU:ta tasapuolisesti. Pieni vähemmistö arvioi EU:n näyttäytyvän eri medioissa liian myönteiseen sävyyn ja hyvin harva otaksuu tiedotusvälineiden kohtelevan EU:ta liian kielteisesti.

Suomalaisten käsitykset ovat linjassa EU-maiden kansalaisten kanssa keskimäärin. Näyttäisi siltä, että useimmissa EU-maissa kansalaiset arvioivat medioiden kohtelevan EU:ta tasapuolisen neutraaliin sävyyn. Poikkeuksen muodostaa oikeastaan vain Unkari, jossa monet sanovat tiedotusvälineiden viestivän EU:sta liian myönteiseen sävyyn.

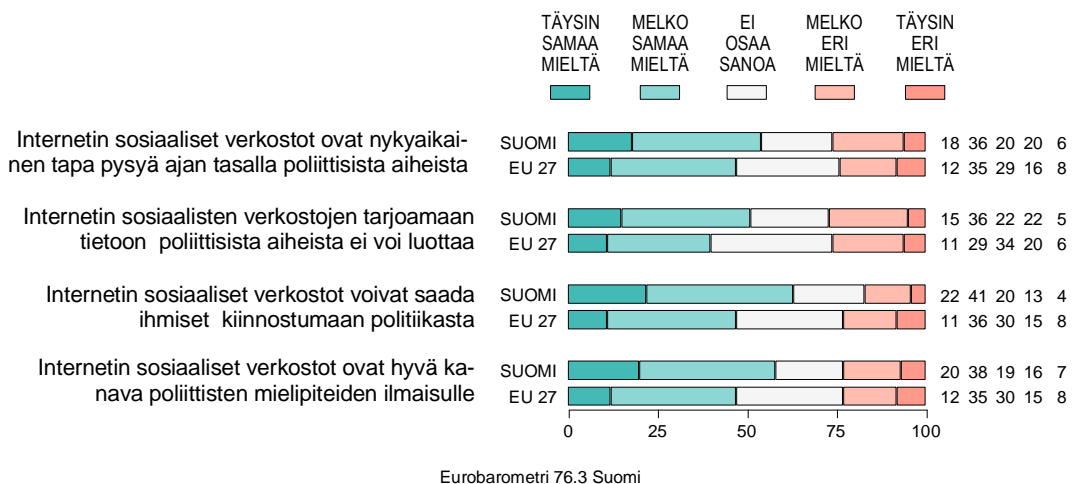
Kuvio QD12v.

MILTÄ SEURAAVISTA VERKKOSIVUSTOISTA OLISI HYÖDYLLISTÄ LÖYTÄÄ EU:ta KOSKEVAA TIETOA (%).

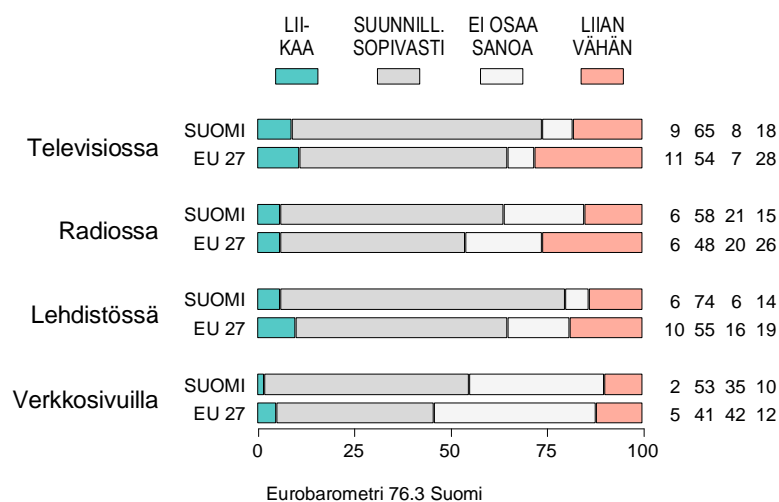
Kuvio QD13v.

MITÄ MIELTÄ ON SEURAAVISTA INTERNETIN SOSIAALISIA VERKOSTOJA (yhteisösisivustoja, videosivustoja tai blogeja) KOSKEVISTA VÄITTÄMISTÄ (riippumatta siitä käyttäkö ko. verkostoja, %).

Kuvio QD10v.

PUHUTAANKO MAASSAMME LIIKAA, SUUNNILLEEN SOPIVASTI VAI LIIAN VÄHÄN EUROOPAN UNIONISTA (%).

Kuvio QD11v.

ESITTÄÄKÖ MAAMME EUROOPAN UNIONIN LIIAN MYÖNTEISESTI, TASAPUOLISESTI VAI LIIAN KIELTEISESTI (%).

